REVISTA ART - EMIS ACADEMY
Magazin literar-artistic şi de opinie

Florentin Smarandache - matematician, cercetător, scriitor, S.U.A.

Maria Diana Popescu

Sâmbătă, 18 Decembrie 2010 22:22

„La început, paradoxismul a fost un protest împotriva totalitarismului"

MDP: *Matematicienii sînt oameni „exacţi", „se uită la ceas şi atunci cînd fac dragoste"... (am reţinut sintagma de la un distins matematician român, academician Gh. Păun). Avem o cazuistică în speţă, „exempli gratia", ar fi mulţi matematicieni-poeţi, dar, în cazul dumneavoastră, între matematică şi paradoxalul „paradoxism", care dintre ele se profilează?*

FS: Referitor la matematica carteziană, bineînţeles Acad. Gh. Păun are dreptate: matematicienii sunt exacţi. Însă, odată cu dezvoltarea matematicilor contemporane - logicile fuzzy, neutrosofică, paraconsistenţă, sau a cercetărilor privind imprecizia, incertitudinea, prezicerea, probabilitatea subiectivă – matematicienii sunt nevoiţi să fie aproximativi, să modeleze/aproximeze realitatea. În cazul meu, paradoxismul s-a interconectat cu ştiinţa, de pildă: cu filozofia (dând naştere neutrosofiei, care-i o generalizare a dialecticii hegeliene), cu logica (dând naştere logicii neutrosofice care se aplică în practică şi care este o generalizare a logicii fuzzy, în special a logicii fuzzy intuiţionistice), şi analog cu teoria mulţimilor (dând naştere mulţimilor neutrosofice, care sunt o generalizare a mulţimilor fuzzy, în special a mulţimii fuzzy intuiţionistice), cu teoria probabilităţilor (dând naştere probabilităţilor neutrosofice, care sunt o generalizare a probabilităţilor clasice şi imprecise); vezi site-ul: http://www.gallup.unm.edu/~smarandache/neutrosophy.htm. În inginerie, aeronautică, cercetarea militară, medicină, robotică, paradoxismul s-a transformat în Teoria Dezert-Smarandache de Raţionament Plauzibil şi Paradoxist (în engleză abreviată DSmT), care fuzionează informaţiile contradictorii furnizate de sensori, vezi:
http://www.gallup.unm.edu/~smarandache/DSmT.htm. Începând din anul 2003, în fiecare an am prezentat lucrări, sesiuni speciale, sau seminarii despre DSmT la diverse conferinţe internaţionale din multe ţări: Australia, Suedia, Spania, Belgia, SUA, Bulgaria, Indonezia, Italia, Franţa, Slovenia, Canada etc., împreună cu Dr. Jean Dezert de la Oficiul Naţional de Cercetări Spaţiale din Paris. Iar acum o săptămână m-am întors de la o conferinţă internaţională din Germania (FUSION 2008 la Köln). S-au susţinut teze de doctorat şi masterate despre DSmT sau despre neutrosofice la universităţi din Australia, SUA, Franţa, Iran, Canada, Italia, în prezent Olanda. Am fost sponsorizaţi de NASA şi NATO.

MDP: *„Multe curente de avangardă s-au impus prin scandal – pentru că se opuneau vechii ordini artistice" – este declaraţia dumneavoastră. Cum stăm în cazul „personant" al „paradoxismului"?*
FS: Paradoxismul nu s-a impus prin scandal. La început a fost un protest contra totalitarismului. Apoi s-a bazat pe experimente contradictorii, apoi pe introducerea de noi specii literar-artistice, şi în ultimul timp pe aplicaţii în ştiinţă.

MDP: *Cu ce se legitimează „paradoxismul" în cei douăzeci de ani de existenţă?*

FS: Se legitimează, conform celor de mai sus, atât prin creaţia literară (noi specii literare: distihul paradoxist, distihul dualist, drama paradoxistă), dar – mai ales – prin aplicaţia lui în ştiinţă la nivel internaţional, ceea ce niciun alt curent avangardist literar nu a mai făcut. Importanţa practică a paradoxismului, că le place unora sau nu, este de necontestat. Cele cinci antologii paradoxiste internaţionale, pe care le-am publicat, cuprind câteva sute de scriitori din circa o sută de ţări cu texte paradoxiste în diverse limbi. Le puteţi descărca din site-ul: http://www.gallup.unm.edu/~smarandache/a/paradoxism.htm.

MDP: *Aş putea să învăţ şi eu, şi cititorul, cum stau lucrurile cu „scrierea pe dos, scrierea dinafara scrierii, arta pe dos sau arta dinafara artei"?*

FS: Există scriere pe dos, sau în contra-sens, în răspăr referitoare la expresiile/clişeele lingvistice. Întoarcerea unei expresii de la figurat la propriu este un stil paradoxist. Vedeţi volumele-mi în franceză, „Le sens du non-sens" [Sensul non-sensului], publicat în 1983 în Maroc, şi care conţine primul manifest paradoxist: şi „Anti-chambres et anti-poesiés, ou bizzareries (vers paradoxaux)" [Anti-camere şi anti-poezii, sau bizarerii (versuri paradoxale)], prima ediţie publicată în 1984 în Maroc, iar a doua ediţie în 1989 în Franţa:
http://www.gallup.unm.edu/~smarandache/Antichambres.pdf.
În engleză citiţi volumul meu recent „Experimental paradoxist Linguistics (Florentin's Lexicon)":
http://www.gallup.unm.edu/~smarandache/FlorentinsLexicon.pdf.

MDP: *Multe capete luminate au părăsit România. Ce face un distins matematician român în America? Pune cumva în calcule Universul? Cum vedeţi România „paradoxistă" în anno Domini 2008?*

FS: Mă consider, în general, cercetător ştiinţific, nu matematician în sensul strict, deoarece în prezent studiez şi creez aplicaţii ştiinţifice în diverse domenii (logici moderne, inginerie, DSmT, fizică cuantică etc.), nu doar teorii. Se pare că România tot este într-o perioadă de tranziţie din care nu mai (vrea să) iese! [Într-adevăr... paradoxistă situaţie...]

MDP: *Pesimistul Cioran afirma că „lumea a murit de atîtea ori din lipsă de paradoxuri". Nu cumva astăzi omenirea trăieşte prea dese „învieri" din lipsă de scopuri morale, din lipsă de semnificaţii şi semnificanţi?*

FS: Lumea a murit şi s-a născut, iar a murit şi iar s-a născut. Şi-acest ciclu durează. Marii intelectuali sunt sceptici, zicea Nietzche. În societatea de consum, aşadar, se trăieşte foarte mult în prezent. Materialul predomină în faţa spiritualului. Scopurile morale sunt înlocuite cu scopuri financiare...

MDP: *O rezolvare matematică nu este egală cu o rezolvare morală. O ecuaţie nu poate constitui un calcul de conduită. „Logica matematică prezintă lucrurile la indicativ şi dintr-un indicativ nu se poate scoate un imperativ" asemănător cu imperativul moral. Logica matematica satisface gîndirea logică cu mijloace expresive impersonale, dar nu poate da seama de sentimente, de vibraţie artistică, de virtuţi et caetera. Aşadar, mi se pare cu neputinţă de cuprins într-o formula matematică conţinutul unor stări sufleteşti, „bonum non est in mathematicis", cum spune adagiul aristotelic, „omul nu poate fi un mecanism". Aveţi dreptul la apărare, domnule Florentin Smarandache!*

FS: Eu nu mă apar, ci destăinui adevărul sau părerea mea. Am impresia că Dvs. vă referiţi la Logica Booleană, care este rigidă, însă logicile contemporane, enumerate parţial în răspunsurile anterioare, sunt mai flexibile, mai mulate pe realitate, mai ne-exacte – în care multe din principiile şi legile logicii clasice sunt încălcate.

MDP: *Domnule Florentin Smarandache, pornind de la sintagma „arta de a nu face artă" pe care aţi enunţat-o, ca extensie a studiului „Arta de a nu scrie un roman", a lui Jerome K. Jerome, cît la sută este artă „in medias res"?*

FS: „Arta de a nu face artă" a devenit la mine http://www.gallup.unm.edu/~smarandache/a/oUTER-aRT.htm. Adică a crea invers: în loc de cât mai frumos, să facem... cât mai urât... La fel ca la un concurs de alergări: câştigă cel care iese ... pe ultimul loc (!) Ori la şah: câştigă cel care ... este bătut [primeşte mat] (!)
MDP: *Sunteţi considerat de către unii exegeţi „părintele paradoxismului", alţii, dimpotrivă, vă neagă contribuţia şi pun travaliul pe seama lui Nichita Stănescu sau al lui Marin Sorescu. Invocîndu-l pe Hegel şi logica „negarea negaţiei", cum aţi formula un rechizitoriu în apărare?*

FS: Numai cei care n-au citit operele lui N. Stănescu şi M. Sorescu pot spune acest lucru. De fapt, singurul care încearcă să producă confuzie este un anume Pachia Tatomirescu. Am mai răspuns la o astfel de întrebare, iar acum nu fac decât să mă repet. Va rog să revedeţi articolele mele „Polemici privind paradoxismul (I) / Interviu cu Octavian Blaga" şi „Polemici privind paradoxismul (II)" din volumul „Ultrapolemici cu litere mari şi MICI", Ed. Offsetcolor, Rm. Vâlcea, 2002, pp. 23-33 şi respectiv 34-40, care se află şi pe Internet la adresa:
http://www.gallup.unm.edu/~smarandache/Ultrapolemici.pdf.
N. Stănescu şi M. Sorescu sunt scriitori români geniali ai secolului XX, dar în toată opera lor nu găseşti măcar o singură dată cuvântul „paradoxism" menţionat, n-au scris manifeste despre paradoxism, nici eseuri despre paradoxism, ca să nu mai vorbim despre publicarea de antologii internaţionale ori măcar naţionale cu texte paradoxiste. Şi-atunci, vă întreb eu pe Dvs., cum au format un curent fără a-l teoretiza, fără chiar a-l denumi?! Aşa ceva nu s-a pomenit în istoria literaturii! Astea-s halucinaţii de-ale lui Pachia! La toţi despre care scrie prefeţe sau cronici literare acest Pachia susţine, într-un retorism până la ambiguitate, că sunt paradoxişti, creând o confuzie teribilă. Mă întreb dacă o face intenţionat sau inconştient (în sensul că nici el n-are habar ce este paradoxismul)? Găseşte acest individ câteva antiteze la un scriitor şi gata afirmă că este paradoxist. Păi antiteze au folosit aproape toţi scriitorii lumii şi apar în mai toate textele începând de la primele scrieri care s-au păstrat, incluzând Biblia şi celebrele paradoxuri antice (al lui Ahile cel iute de picior, care nu poate întrece broasca ţestoasă, al săgeţii, al timpului etc.). Hai să dăm câteva exemple oximoronice vechi: poetul grec Hesiod (sec. 8 î.H.): „Jumătatea este mai mare decât întregul"; oratorul şi omul politic roman Marcus Tullius Cicero (106-43 î.H.): „Liniştea lor este un strigăt înalt"; poetul latin Quintus Horatius Flaccus (68-8 î. H.), în Ode III, scria: „mole ruit sua" - cade în ruină sub propria greutate etc.

MDP: *Dacă practica excesului nu ne-ar fi cunoscută, am învăţa-o de la „şcoala lui Maistre". Avangarda curentului paradoxist (iată exploatarea „inversului") care se sprijină pe excesul de antiteze, antinomii, contradicţii, oximorone, parabole, paradoxuri, devine cumva nefastă creaţiei?*

FS: Nu devine nefastă. Paradoxismul se manifestă natural. Iată nişte mostre din folclor: „Când o face plopul pere/ şi răchita micşunele", sau cântecul de pahar „De la beat cârciumă vin, / Merg pe gard de drum mă ţin,/ Dau cu câinii-n bolovani/ Şi-s prieten cu duşmani" (observaţi substituţiile/inversiunile lingvistice). Cred că cele mai saturate (excesive), până-n prezent, sunt distihurile paradoxiste (formate din două versuri antitetice, dar care au un înţeles unitar):
http://www.gallup.unm.edu/~smarandache/DistihuriParadoxiste.pdf, ce constituie o nouă specie lirică propusă în cadrul curentului paradoxist.

Notă: interviul a fost realizat în anul 2008 şi publicat în volumul II din seria „Dialoguri privilegiate", autor Maria Diana Popescu.

De acelaşi autor

- Ciocoii inculţi şi pungaşi - 06.03.11
- Dialoguri privilegiate - Prof. univ. dr. Nicolae Rotaru: „Am premeditat coincidenţa" - 05.03.11
- Mărţişorul - 27.02.11
- George Petrone - „Recviem pentru capra vecinului" - 27.02.11
- Larisa Danci - Academia de Arte Plastice din Firenze, Italia - 23.02.11

Realizat de: www.cenacomdesign.ro